

Patrzymy poza metropolię. Gwarancje Trzeciej Drogi na wybory samorządowe

Polska lokalna to dziś coraz nowocześniejsze metropolie. To jednak przede wszystkim Twoje miasteczko, gmina, sołectwo. Ludzie Trzeciej Drogi w samorządzie, rządzie i parlamencie chcą i wiedzą, jak sprawić, żebyś nie musiał/a z nich wyjeżdżać w poszukiwaniu lepszej pracy, dobrej opieki zdrowotnej i porządnej szkoły dla swoich dzieci.

1. Szkoła jest OK

Polska szkoła musi być nowoczesna, przyjazna i przygotowująca do życia. Uczeń z każdej miejscowości musi mieć równe szanse w zdobyciu upragnionego zawodu, dlatego w małych miejscowościach nie dopuścimy do likwidacji szkół i zadbamy o ich dobre wyposażenie. Wszędzie postulujemy ograniczenie liczebności klas i naukę jednozmianową. Przeładowane klasy powodują, że nauczyciele nie mogą poświęcić uwagi pojedynczym uczniom, a rodzice zmuszeni są do poszukiwań korepetytorów. Już w 2024 roku doprowadziliśmy do zwiększenia nakładów na oświatę o ponad 20 miliardów złotych. Będziemy to kontynuować, dbając o wszystkie ogniwa edukacji. Pracujemy w kierunku podniesienia subwencji oświatowej do poziomu zapewniającego pokrycie całości kosztów wynagrodzeń nauczycieli

2. Gmina zadba o profilaktykę i zdrowie/

Będziemy monitorować kolejki i czasy oczekiwania do lekarzy na poziomie lokalnym, aby szybko interweniować w razie problemów z dostępem do opieki zdrowotnej w Twojej miejscowości. Nasi przedstawiciele w samorządzie zadbają o rozwój lokalnych programów zdrowotnych i profilaktycznych, np. szczepień przeciwko HPV czy profilaktyki nowotworowej. Ważne dla nas jest także zdrowie psychiczne. W każdej gminie powinien być zapewniony dostęp do psychologów i psychiatrów. Wesprzemy samorząd w budowaniu „pogodnej jesieni życia” dla seniorów. Starsi mieszkańcy powinni mieć zapewnione wsparcie i opiekę. Zapewnimy także dobry dostęp do opieki ginekologiczno- położniczej.

3. Tańsze i dostępne mieszkania, także na wynajem

Zreformujemy Krajowy Zasób Nieruchomości, aby udostępnić gminom i budownictwu społecznemu grunty państwowych spółek na budowę dostępnych cenowo mieszkań zwłaszcza w średnich i małych miastach. Młodzi ludzie nie mają dziś praktycznie szans na zakup własnego mieszkania. Przy wsparciu środków centralnych, ożywimy gminne pustostany i podniesimy standard mieszkań komunalnych. Wesprzemy gminy w budowie TBS i mieszkań na wynajem. Zapewnimy środki z KPO na plany zagospodarowania przestrzennego.

4. Samorzady przyjazne środowisku

Ze środków europejskich i krajowych funduszy będziemy wspierać instalacje paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła, budowę biogazowni. Postawimy na rozwiązania, które pozwolą gminom stać się energetycznie samodzielnym. Dzięki temu ceny prądu spadną, jakość powietrza poprawi się, a nasze domy i budynki użyteczności publicznej będą zasilane „zieloną energią”. Inwestycje przyniosą też nowe miejsca pracy.

5. Zainwestujemy w małych i średnich liderów lokalnej gospodarki

Zadbamy o małych i średnich przedsiębiorców. To oni tworzą najtrwalej związane z lokalnymi wspólnotami miejsca pracy. Wzmocnimy i zreformujemy rządowe agencje odpowiedzialne za wspieranie i unowocześniania przedsiębiorstw, zwłaszcza automatyzację oraz wykorzystanie technologii cyfrowych. Stworzymy Samorządowe Huby Technologiczne wykorzystujące nie tylko potencjały metropolii, ale też byłych miast wojewódzkich. Powstanie takich hubów pozwoli średniej wielkości miastom przyciągnąć energię startupów i nowych inicjatyw

6. Lasy dla społeczności lokalnych, nie jako skarbonka partyjna

Zapewnimy, że las koło Twojego domu nie zamieni się w pieńki. Lasy Państwowe nie mogą być maszynką do zarabiania pieniędzy kosztem społeczności lokalnej. Lasy Państwowe przestały być łupem partyjnym, a staną się dobrem wspólnym, także wspólnot lokalnych. Zadbamy o zieleń w miastach. Nasi przedstawiciele we władzach samorządowych będą konsekwentnie dążyć do odbetonowania polskich miast, które stają się coraz trudniejszym miejscem do życia, zwłaszcza w czasie upałów.

7. Łatwo dostępna lokalna żywność

Zapewnimy gminom środki w ramach programu rewitalizacji i unowocześnienia lokalnych targowisk, gdzie najłatwiej o dobrą lokalną żywność i gdzie producenci rolni mogą najszybciej dotrzeć do konsumentów. Skrócenie łańcucha żywnościowego „od pola do stołu” to klucz do zdrowej, taniej żywności - dostępnej lokalnie i sprawiedliwego wynagrodzenia dla rolników. Będziemy organizować akcje i kampanie promującą taką żywność, zachęcając duże sieci handlowe do tworzenia “półek regionalnych”. Wsprzemy lokalne kooperatywy spożywcze i spółdzielnie socjalne prowadzące lokale gastronomiczne bazujące głównie na lokalnej produkcji rolnej.

8. Biblioteki i świetlice rozwinie w centra aktywności i spotkań

W każdej polskiej gminie istnieje biblioteka publiczna, w części gmin także świetlice. Korzystając z doświadczeń istniejących centrów aktywności międzypokoleniowej, nasi samorządowcy będą dążyć do ich rozwoju, w interaktywne miejsce spotkań, łączące pokolenia; między innymi dzienne centra aktywności seniorów. Będą to miejsca wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, projektów międzypokoleniowych, wolontariatu oraz prawdziwej, komunikacji między ludźmi żyjącymi na co dzień w osobnych środowiskach. Samorządy z pomocą organizacji pozarządowych, lokalnych liderów czy kół gospodyń wiejskich będą dbały o ofertę aktywności, edukacji i animacji wspierających lokalną społeczność.

9. Zadbamy o komunikację publiczną

Sprawny dojazd do szkoły czy pracy to niejednokrotnie gwarancja lepszej pracy i nauki. Małe miejscowości pozbawione są możliwości regularnego i sprawnego dojazdu do większych miast i aglomeracji. Uruchomimy specjalny program wsparcia budowy węzłów przesiadkowych i parkingów umożliwiających pozostawienie samochodu, lub roweru na węzle dojazdowo-przesiadkowym. Przywrócimy zlikwidowane połączenia autobusowe i kolejowe, budując siatkę połączeń.

10. Gminy samodzielne finansowo/

Fundamentem dobrego działania samorządów uczynimy ich dochody własne, a nie centralne dotacje dzielone według barw partyjnych. Odbudujemy dochody podatkowe samorządów. Zapewnimy zwiększony udział samorządów w dochodach z PIT. Udało nam się odblokować fundusze z KPO i już wkrótce samorzady będą mogły występować o dofinansowanie unijnych inwestycji, na to jednak muszą mieć zapewniony wkład własny. Fundusze centralne i europejskie będą dzielone według jasnych kryteriów i procedur, z możliwością odwoływania się od negatywnych decyzji.

11. Będziemy rzecznikami Twojej kieszeni

Zadbamy o to, by władze samorządowe miały większy wpływ na wysokość podatków i opłat lokalnych, zwłaszcza opłat za wodę, odbiór odpadów czy biletów w komunikacji publicznej. Nasi radni będą kontrolować zasadność proponowanych stawek i rygorystycznie kontrolować wydawanie pieniędzy mieszkańców. Walcząc na szczeblu centralnym o lepsze gwarancje dochodów samorządowych sprawimy, że gminy nie będą zmuszane do ciągłych podwyżek podatków i opłat.

12. Zadbamy o standardy w samorządzie

Nasi ludzie w samorządzie będą strażnikami standardów. Wprowadzimy otwarte konkursy do rad i zarządów spółek komunalnych. Poprawimy przejrzystość planowania inwestycji przez samorzady, aby nie były dla mieszkańców zaskoczeniem. Wprowadzimy uproszczoną formułę lokalnych referendów konsultacyjnych, zadbamy o przekazywanie zadań dla organizacji pozarządowych. Będziemy rzecznikami praw mieszkańców.